

Győri Ítéltábla
Pf.II.20.215/2014/3.

A Győri Ítéltábla a dr. Borbás Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Léhmann György ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. alperes ellen kölcsön megfizetése iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2014. május 19. napján kelt I.P.20.207/2013/21. szám alatti ítéletével szemben az alperesek által 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyja.

Egyetemlegesen kötelezi az alpereseket, hogy a magyar államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessenek meg 2.500.000. (Kettőmillió-ötszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési illetéket, valamint a felperesnek 15 napon belül 250.000. (Kettőszázötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

2008. szeptember 10-én a felperes mint hitelező és jelzálogjog-jogosult, valamint az I.r. alperes mint adós, a II.r. alperes mint készfizető kezes és jelzálog-kötelezett között devizaalapú vállalkozói hitelszerződés jött létre, amellyel a felperes az I.r. alperesnek 400.000. CHF beruházási célú vállalkozói hitelt nyújtott, a szerződéskötés napján irányadó árfolyamon átváltott 59.084.000.Ft összegben. A szerződés 2. pontjában az adós kötelezettséget vállalt, hogy mindenkor tartozása után a kölcsöntőke teljes összegben történő visszafizetéséig a naptári negyedév első munkanapját megelőző 2. munkanapon érvényes nemzetközi bankközi pénzügyi kamatláb (három havi CHF LIBOR) + 2,91% kamatfelár, a szerződéskötés napján összesen évi 5,7%-os mértékű ügyleti kamatot megfizet. A szerződés 3. pontjában az adós tudomásul vette, hogy a 2. pontban írt ügyleti kamat mértéke a szerződés aláírásától számított 5 év időtartamig csak a három havi CHF LIBOR változásával módosul, míg a 2. pontban írt kamatfelár a szerződés aláírásától számított 5 évig fix mértékű. A felek kifejezetten megállapodtak, hogy a hitelező a szerződés aláírásától számított öt év eltelté után jogosult a kamatfelár mértékének egyoldalú megváltoztatására. A hitel visszafizetése biztosítékként 400.000. CHF és mindenkor járulékaik erejéig jelzálogjogot alapítottak a II.r. alperes tulajdonában lévő **"Település"1** ... hrsz-ú ingatlanra. Az I.r. alperes 2008. októberéből kezdte meg a kölcsön törlesztését, melynek 2010. augusztusáig eleget tett, majd 2010. szeptemberében a törlesztőrészlet mérséklését kérte. A felek 2010. december 21-én a hitelszerződést módosították és jelzálogjogot alapítottak a hitel biztosítékként az I.r. alperes tulajdonában lévő **"Település"2** ... hrsz-ú ingatlanra. 2011.

július 22-én a felperes az alperesek részére fizetési átütemezést engedélyezett, melynek az alperesek maradéktalanul nem tettek eleget. Ezért a felperes a szerződést 2011. szeptember 2-án azonnali hatállyal felmondta, mellyel a tartozásuk egyösszegben vált esedékessé. A felek 2011. november 14-én és 2012. február 2-án is fizetési megállapodást kötöttek, melyekben az alperesek fennálló tartozásukat elismerték, melyet részletekben vállaltak megfizetni.

A felperes keresetében egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket 348.203,65 CHF tőke, 15.281,91 CHF ügyleti kamat, 20.609,69 CHF késedelmi kamat és 7.955,79 CHF kezelési költség megfizetésére.

Az alperesek *ellenkérelmükben* a kereset elutasítását kérték. Védekezésük szerint a felperes felmondását követő fizetési megállapodások a felmondást hatálytalanították. Kifogásolták, hogy a „vállalkozói” hitelszerződés megkötése előtt a felperes elmulasztotta az I.r. alperes üzleti tervét és a szerződés sajátosságainak megfelelő okiratokat beszerezni. A szerződéses szóhasználatól eltérően a szerződés lakossági, fogyasztási hitelszerződés volt, melynek 3. pontja a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213.§ (2) bekezdésébe ütközően *semmis*, mivel a szerződés nem tartalmazta a 213.§ (1) bekezdés b/, d/ pontjai feltételeit. Ezen túl a teljesítés az alperesek részéről 2012. szeptemberében lehetetlenült, ez pedig a felperesnek róható fel, mivel elmulasztotta a Hpt. 2. számú melléklete 10.3. pontjában foglalt kötelezettsége teljesítését. *Viszontkeresetükben* a **"Település"1** ... hrsz-ú és a **"Település"2** ... hsz-ú ingatlanra bejegyzett jelzálogjog törlését kérték.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott *ítéletével* az I-II.r. alperest egyetemlegesen kötelezte 392.051,04 CHF, valamint 4.000.000.Ft perköltség megfizetésére. Elrendelte a **"Település"2** ... hrsz-ú ingatlanról a felperes javára 400.000.CHF tőke és járulékai erejéig bejegyzett jelzálogjog törlését, ezen túl a viszontkeresetet elutasította. Határozata indokolásában a Hpt. 2. számú melléklete III. pont 4., 5., 13. alpontjaiból kiindulva elsődlegesen abban a kérdésben foglalt állást, hogy a felek között létrejött hitelszerződés nem minősül sem fogyasztási kölcsönnek, sem pedig lakossági kölcsönnek. Az I.r. alperes östermelőként a foglalkozása körében kitűzött cél megvalósítására, az állattartó telep korszerűsítése érdekében vette igénybe a felperes által nyújtott hitelt. Az I.r. alperes üzletszerű tevékenysége körébe tartozott a felvett kölcsönből megvalósítani kívánt beruházás. Ezért az alperes által sérelmezett okokból (Hpt.213.§ (1) bekezdés b/, d/ pontjai, 213.§ (2) bekezdés) a hitelszerződés nem semmis. A törvényszék a felperes által benyújtott okiratok (15/F/2.) alapján elvetette az alperesek azon védekezését is, hogy a felperes a hitel folyósítását megelőzően nem végezte el a hitelképesség vizsgálatát. A hitelszerződés azonnali hatállyal felmondását követően a Ptk.321.§ (1) bekezdése és 319.§ (2) bekezdése szerint a még nem teljesített törlesztőrészletek egy összegben váltak esedékessé. Az alperesek érvelésével szemben a 2011. november 14. és 2012. február 2. napján kelt fizetési megállapodások olyan rendelkezést nem tartalmaztak, mely a felperes felmondását hatálytalanítaná. A Ptk.231.§ (1) bekezdése alapján a felek kiköthették, hogy az alperesek nem magyar forintban, hanem CHF-ben kötelesek teljesíteni. Ezért a bíróság a keresettel egyezően marasztalta az egyenes adós I.r. alperest, továbbá a Ptk.272.§ (1) bekezdése, 274.§

(2) bekezdés a/ pontja alapján a készfizető kezés II.r. alperest. A jelzálogjoggal biztosított ingatlanok közül a "**Település**"2 ... hrsz-ú ingatlanra a Ptk. 2010. augusztus 14. napjától hatályos 261.§ (4) bekezdése alapján tartotta alaposnak a törvényszék a jelzálogjog törlésére irányuló viszontkeresetet. A "**Település**"1 ... hrsz-ú ingatlanra kikötött jelzálog ugyanakkor megfelelt a szerződés megkötésekor hatályos Ptk.251.§ (1) bekezdése, 262.§ (1) bekezdése szabályainak, emiatt a törlésnek nem volt helye.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása, a kereset elutasítása és a viszontkeresetükben való teljes helytadás iránt az alperesek terjesztettek elő *fellebbezést*. Jogorvoslati kérelmükben fenntartották az elsőfokú eljárásban már kifejtett azon jogi álláspontjukat, hogy az utóbb megkötött fizetési megállapodások hatálytalanították a 2011. július 22. napján (helyesen: 2011. szeptember 2. napján) kelt felmondást. Ténylegesen 60 millió forint kölcsönt nyújtott a felperes, így az igény devizában megjelölése törvénytört. „Vállalkozói” szerződésnek amiatt nem lehetett a kölcsönszerződést nevezni, mert a felperes sem az üzleti tervet, sem a vállalkozói szerződés sajátosságainak megfelelő iratokat nem szerezte be a kölcsön nyújtása előtt. Változatlanul fenntartották a szerződés 3. pontját érintő, a Hpt.213.§ (1) bekezdése b/, d/ pontjaira és a 213.§ (2) bekezdésére alapított semmisségi kifogásukat. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a felperes hitelképesség vizsgálata megfelelőségét csak okiratok alapján vizsgálta, ahhoz - az alperesek bizonyítási indítványának eleget téve - szakértői bizonyításra lett volna szükség. Ennek alátámasztására fellebbezésükhöz mellékelték a más felek közötti perben készült, a Székesfehérvári Városi Bírósághoz 2012. december 21. napján benyújtott szakvélemény részletét. Kifogásolták, hogy a szerződés lehetetlenülésére vonatkozó védekezésük körében az elsőfokú ítélet nem tartalmaz indokolást, így nem lehet megállapítani azt, hogy a lehetetlenülés miatti szerződés megszűnésének tényét a törvényszék elfogadta-e avagy sem. Az elsőfokú bíróság a számszaki kérdésekben szintén nem dönthetett volna szakértő bevonása nélkül. Előadták, hogy az elsőfokú tárgyaláson úgy nyilatkoztak, hogy a felperesi követelést összecszerúságában sem fogadják el, mivel olyan banki tranzakciók történtek, melyek helyességét kizárólag könyvszakértő tudja eldönteni. A szakértő bevonásának elmaradása miatt az elsőfokú ítéletet törvénytörtőnek tartották.

A felperes *fellebbezési ellenkérelmében* az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, fenntartva az elsőfokú eljárás során már kifejtett jogi álláspontját. Kiemelte, hogy a felek közötti korábbi, az alperesek által indított perben a bíróságok jogerős ítéletükben kimondták: a 2008. szeptember 10-én a felek között létrejött szerződés nem tekinthető fogyasztói szerződésnek. A felperes által végzett hitelképességi vizsgálatot a rendelkezésre álló periratok alátámasztják. Az alperesek a követelés összegére szakértői bizonyítást nem kértek, kizárólag a hitelképesség tárgyában indítványoztak könyvszakértői bizonyítást.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és az arra előterjesztett fellebbezési ellenkérelem korlátai között (Pp.253.§ (3) bekezdés) bírálta felül és megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból helyes érdemi jogkövetkeztetésre jutva kötelezte az alpereseket a hátralékos hiteltartozás megfizetésére és utasította el a

"Település"1 ... hrsz-ú ingatlant érintő törlési viszontkeresetet. Az ítélet az elsőfokú ítélet indokaival túlnyomórészt egyetértett, azokat részletesen megismételni nem kívánja, így azokra csak utal. (Pp. 254. § (3) bekezdés)

A felperes fellebbezési ellenkérelmében helyesen utalt arra, hogy a felek között a perbeli 2008. szeptember 10. napján kelt hitelszerződést érintően korábban folyamatban volt perben jogerős ítélet (a Győri Ítéletábrla 2014. június 4. napján kelt Pf.II.30.313/2013/6. szám) tartalmazza: a felek között nem fogyasztói szerződés jött létre. Így ennek az ítéletnek a jogereje kizárja, hogy az alperesek jelen perben vitássá tegyék a hitelszerződés ilyenkénti minősítését. (Pp.229.§ (1) bekezdés) Ezért nem kétségesen alaptalan a fellebbezésben is felhozott, a Hpt.213.§ (1) bekezdés b/, d/ pontjaira és a 213.§ (2) bekezdésére alapított semmisségi kifogás, mivel ezek a semmisségi okok csak a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződésekre alkalmazhatóak.

Tévesen hivatkoztak az alperesek fellebbezésükben arra is, hogy törvénytörő a hitelszerződésből eredő hitelezői igény devizában megjelölése, mivel a felperes ténylegesen 60 millió forint kölcsönt nyújtott. A felek között ugyanis devizaalapú vállalkozói hitelszerződés jött létre, amelynél a kirovó és a lerovó pénznem eltér (Ptk.231.§ (2) bekezdés) A devizaalapú hitel devizában nyilvántartott, de magyar forintban folyósított, és/vagy törlesztett hitel. (A devizaalapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatos perekben felmerült egyes elvi kérdésekről szóló 6/2013. Polgári Jogegységi Határozat indokolása III. pont)

Alaptalan a fellebbezés arra vonatkozó érvelése is, hogy a felek között 2011. november 14-én és 2012. február 2-án kötött fizetési megállapodások hatálytalanították volna a 2011. szeptember 2. napján kelt felperesi felmondást. A fizetési megállapodások szövege ugyanis ilyen rendelkezést nem tartalmazott. A felek valójában a felmondás folytán egy összegben esedékessé vált tartozás megfizetésére kötöttek részletfizetési megállapodást.

A felperes által nyújtott pénzügyi szolgáltatási tevékenység körébe tartozó hitelképesség vizsgálata (Hpt. 2. számú melléklet I/10. 3. alpontja) esetbeli elvégzését az elsőfokú eljárás során beszerzett iratok (15/F/2) alátámasztották. Ezért, valamint amiatt, mert a hitelképesség hiánya, valamint a szerződés lehetetlenülése törvényi szabályai (Ptk.312.§) között az alperesek nem jelöltek meg jogilag releváns logikai kapcsolatot, az alperesek fellebbezésükben is kellő alap nélkül hivatkoztak a szerződés ilyen módon való megszűnésére. Ebben a körben az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét (Pp.221.§ (1) bekezdés) nem sértette meg, mivel ítéletében kitért a lehetetlenülés okaként megjelölt hitelképesség vizsgálatra. (7. oldal 2. bekezdés) Az ítéletábrla csupán megjegyzi, hogy a szerződés esetleges lehetetlenülése esetén is terheli az alpereseket a felvett hitel visszafizetésének kötelezettsége, nincs ugyanis olyan jogszabályi rendelkezés, amely ez alól mentesítené őket.

Végül a felperesi követelés összegére vonatkozó szakértői bizonyítás elmaradása miatt sem törvénytörő az elsőfokú bíróság ítélete. Az elsőfokú eljárás során a 2014. március 20. napján megtartott tárgyaláson az alperesek valóban vitatták a felperes követelése összegét,

állítva, hogy a „felperes nem vett figyelembe bizonyos törlesztőrészleteket a perbeli követelése meghatározásánál”. (17. tjk. 2. oldal utolsó bekezdés) Ennek ellenére az alperesek szakértői bizonyítást a követelés összegét illetően nem, csak a hitelképesség vizsgálatára kezdeményeztek. (17. tjk. 4. oldal 4. bekezdés) Ez utóbbi kérdésben pedig az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte az igazságügyi szakértő kirendelését, mivel különleges szakértelem nélkül (Pp.177.§ (1) bekezdés) is megítélhető volt, hogy az adósok hitelképességét a pénzügyi intézmény vizsgálta. Az ítélet tábla kiemeli: a felperes az elsőfokú eljárás során benyújtotta a bíróságra az alperesek befizetéseit és fennálló tartozásuk egyenlegét táblázatos formában tartalmazó kimutatását. (20. szám) Erre a kimutatásra azonban az alperesek a bíróság felhívására (20/I. szám alatti végzés) semmilyen módon nem nyilatkoztak, így vitássá tett követelésrészek hiányában sem lehetett helye a követelés összege alátámasztására könyvszakértői bizonyításnak.

Ezekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért az alperesek a Pp.78.§ (1) bekezdése és 82.§ (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek viselni az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt fellebbezési illetéket, valamint a felperes másodfokú perköltségét. Ez utóbbi összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2), (5)-(6) bekezdései alapján az általános forgalmi adó nélküli 250.000.Ft-ban határozta meg.

G y ő r , 2015. január 14.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk.
bíró

A kiadmány hitelével
kiadó: